

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

04 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Țurcan Anatolie,

examinând admisibilitatea în principiu, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Andronic Natalia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2019, în cauza penală în privința lui,

Haruța Mihail XXXXX, născut la XXXXX.

Efode Artiom XXXXX, născut la XXXXX.

Mudreac Igor XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 12.09.2012– 27.06.2014;

instanța de apel: 23.07.2014 – 21.01.2015;

07.07.2015 – 04.05.2016;

22.02.2017 – 02.05.2017;

09.11.2017 – 17.06.2019;

instanța de recurs: 31.01.2015 – 12.05.2015;

28.07.2016 – 17.01.2017;

11.07.2017 – 26.09.2017;

07.08.2019 – 04.03.2020.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, legal executată.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 27 iunie 2014, *Haruța Mihail*, a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin.(2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani în penitenciar de tip

semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept și MAI pe un termen de 5 (cinci) ani.

A fost aplicat față de Haruța Mihail măsura preventivă - arestul preventiv.

Termenul executării pedepsei urmând a fi calculat din momentul reținerii.

Investigația de căutare în privința lui Haruța Mihail a fost pusă în sarcina CPS Buiucani, mun. Chișinău, cu instalarea acestuia în Penitenciarul nr.3, mun. Chișinău pentru executarea ulterioară a sentinței.

Efode Artiom a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod Penal fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept și MAI pe un termen de cinci 5 (cinci) ani.

A fost aplicat față de Efode Artiom măsura preventivă - arestul preventiv.

Termenul executării pedepsei urmând a fi calculat din momentul reținerii.

Investigația de căutare în privința lui Efode Artiom a fost pusă în sarcina CPS Buiucani, mun. Chișinău, cu instalarea acestuia în Penitenciarul nr.3, mun. Chișinău pentru executarea ulterioară a sentinței.

Mudreac Igor a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de 166¹ alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod Penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub nă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept și MAI pe un termen de 5 (cinci) ani.

A fost aplicat față de Mudreac Igor măsura preventivă – starea de arest.

Termenul executării pedepsei urmând a fi calculat din momentul reținerii.

Investigația de căutare în privința lui Mudreac Igor a fost pusă în sarcina CPS Buiucani, mun. Chișinău cu instalarea acestuia în Penitenciarul nr.3, mun. Chișinău pentru executarea ulterioară a sentinței.

Acțiunea civilă a părților vătămate, Tanas Zahăr și Bogatîrenco Igor, cu privire la încasarea de la Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor a prejudiciului material și moral a fost admis în principiu, asupra cuantumului acesteia urmând a se expune instanța în ordinea procedurii civile.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. În sentință, prima instanță a constatat că: Haruța Mihail, Mudreac Igor și Efode Artiom, la XXXXX au intrat în serviciul de menținere a ordinii publice conform dislocării forțelor și mijloacelor Regimentului Patrulă și Santinelă „SCUT” al Comisariatului General de Poliție al mun. Chișinău, cu autopatrula „902”, cu număr de înmatriculare XXXXX, având obligația de a patrula teritoriul sect. XXXXX, mun. Chișinău.

La XXXXX, aproximativ la orele XXXXX, Haruța Mihail, Mudreac Igor și Efode Artiom, deplasându-se la chemare în barul „Barbeque” amplasat pe str. Vasile Lupu, 44, mun. Chișinău, observându-i pe cet. Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar culcați cu fața în sus la terasa barului, fiind ținuți de colaboratori ai pazei particulare „Justar”, încălcând grosolan prevederile art. 14 a Legii cu privire la poliție nr. 416 din 18.12.1990 conform cărora „Aplicarea forței fizice, mijloacelor speciale sau a armei de foc trebuie să fie precedată de avertisment privind intenția recurgerii la ele cu acordarea unui timp suficient pentru reacția de răspuns, cu excepția cazurilor în care tergiversarea aplicării forței fizice, a mijloacelor speciale și a armei generează un pericol direct pentru viața și sănătatea cetățenilor și a colaboratorilor poliției, poate conduce la alte urmări grave”, precum și prevederile art. 15 „Colaboratorii poliției aplică forța fizică, inclusiv procedee speciale de luptă pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin” și neluând în considerație absența temeiurilor legale de aplicare a forței și mijloacelor speciale, din intenție directă, depășind în mod vădit atribuțiile sale de serviciu acordate lui prin legislația în vigoare, din motiv personal, fără careva temei legal, le-au pulverizat gaz lacrimogen în ochi. După aceea, Haruța Mihail, Mudreac Igor și Efode Artiom i-au întors pe Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar cu fața la pământ și timp de aproximativ 1 minut în continuu le-a aplicat lovituri cu picioarele peste corp, în regiunea coastelor.

În continuarea acțiunilor lor, Haruța Mihail, împreună cu Mudreac Igor și Efode Artiom, i-au condus pe Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar forțat în interiorul barului, unde, culcându-i la podea, în bătaie de joc le-a aplicat încă o serie de lovituri cu picioarele peste corpul părților vătămate. Totodată, colaboratorii de poliție, având scopul înfrângerii rezistenței și al înjosirii demnității lui Bogatîrenco Igor au luat un rulou cu bandă adezivă, din care au lipit o bucată pe perimetrul cavității bucale a ultimului și cu o bucată au legat mâinile care se aflau la spate.

În urma acțiunilor lui Haruța Mihail, Mudreac Igor și Efode Artiom, lui Bogatîrenco Igor i-au fost cauzate conform raportului de expertiză

medico-legală nr. XXXXX din 04.08.2012 leziuni corporale sub formă de fractura coastei X pe stânga, cu deplasarea fragmentelor, fractura coastelor VI și IX pe dreapta cu deplasare, care condiționează o dereglare a sănătății de lungă durată și în conformitate cu acest criteriu se califică ca vătămare corporală medie, iar lui Tanas Zahăr i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de traumă cranio-cerebrală închisă, manifestată prin comoție cerebrală, care condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată și în conformitate cu acest criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară și leziuni corporale sub formă de excoriație pe față, echimoze cu excoriații pe membre, care se califică ca vătămări corporale neînsemnate, astfel cauzându-le daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege a cet. Bogatîrenco Igor și Tanas Zahăr, încălcându-le drepturile lor fundamentale prevăzute de art. 24 și 25 din Constituția Republicii Moldova, care prevăd că statul garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritatea fizică și psihică, libertatea individuală și că siguranța persoanei sânt inviolabile. Totodată, în urma acțiunilor lui Haruța Mihail, Mudreac Igor și Efode Artiom, au fost cauzate daune intereselor publice în proporții considerabile, manifestate în activitatea haotică, samovolnică și lezarea prin aceasta a imaginii poliției ca organ de drept al autorității publice, chemat să apere pe baza respectării stricte a legilor viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și de alte atacuri nelegitime.

Instanța a reținut că vinovăția inculpaților este dovedită prin probele administrate și anume: declarațiile inculpaților, părților vătămate, Bogatîrenco Igor și Tanas Zahăr, martorilor, Khanyan Artur, Botnari Ion, Moțnina Cristina, Țurcanu Natalia, Bîrcă C, Ischinderov Achif și Nicu Fiodor, raportul de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 04.08.2012, raportul de expertiză medico-legală nr. XXXXX 31.07.2012, procesul verbal de ridicare din 06 iulie 2012, procesul-verbal de ridicare din 21 august 2012, procesul-verbal de examinare a documentelor din 21 august 2012, procesul verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 11 iulie 2012, proces - verbal de confruntare din 20 august 2012.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

- avocatul Moruz Oleg în numele inculpaților Haruța Mihail și Efode Artiom, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin inculpații să fie achitați;
- avocatul Lebedinschi Andrian în numele inculpatului Mudreac Igor, care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin inculpatul să fie achitat.

3.1. În motivarea cererii de apel, avocatul Moruz Oleg în numele inculpaților Haruța Mihail și Efode Artiom a menționat că:

- potrivit actului de învinuire Haruța Mihail și Efode Artiom au fost învinuiți de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) și c) Cod Penal, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor acordate prin lege ale persoanelor fizice sau juridice, însoțite de aplicarea violenței de tortură sau acțiuni care înjosesc demnitatea părții vătămate. Astfel, consideră că prima instanță în mod greșit a condamnat inculpații în baza art. 166¹ Cod de Procedură Penală în condițiile în care în procesul judecării cauzei procurorul nu a solicitat modificarea învinuirii, prin ordonanță în sensul agravării ei, conform procedurii prevăzute la art. 326 Cod de Procedură Penală, dar s-a expus asupra acestui fapt verbal doar în dezbaterile judiciare, lipsindu-i astfel pe inculpați de posibilitatea apărării asupra noii învinuiri;

- art. 166¹ Cod Penal prevede o infracțiune gravă nu numai prin severitatea sancțiunii dar și prin dispoziția ei, care prevede acțiuni mai grave cu un șir de calificative agravante, care nu s-au conținut în actul de învinuire, or, conform prevederilor art. 325 alin. (1) Cod de Procedură Penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu;

- Haruța Mihail și Efode Artiom au fost condamnați pentru acțiuni pe care ei chipurile le-ar fi săvârșit la 10.12.2011, pe când art. 166¹ Cod Penal a fost introdus prin Legea nr. 252 din data de 08.11.2012 și a intrat în vigoare la data de 21.12.2012. Respectiv, consideră că atât sancțiunea principală, cât și cea complementară prevăzută de alin.(2) art. 166¹ Cod Penal este mai aspră decât sancțiunea principală și cea complementară prevăzute la alin. (2) art. 328 Codul Penal redacția legii din 18.12.2008, în consecință instanța de fond a neglijat normele legale prevăzute la art. 8 și art. 10 Cod Penal cât și pct. 16 alin. (1) art. 427 Cod de Procedură Penală;

- în procesul penal nu au fost prezentate probe concludente, pertinente și veridice, care fără echivoc și indubitabil ar demonstra vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii imputate, menționând în acest context că acuzatorul de stat a avut pe parcursul examinării cauzei în fond o poziție părtinitoare, iar instanța de judecată a acceptat probele selectiv, dând prioritate probelor prezentate de partea acuzării respingându-le neargumentat pe cele prezentate de partea apărării. În aceste condiții indică că în procesul judecării cauzei a fost încălcat principiul contradictorialității

și egalității părților prin faptul că părții vătămate i-a fost îngădită posibilitatea de a prezenta probe.

3.2. În motivarea cererii de apel, avocatul Lebedinski Andrian în numele inculpatului Mudreac Igor a menționat că:

- urmărirea penală a avut loc cu încălcări și abateri de la legislație, invocând că în conformitate cu pct. 6 alin. (1) art. 52 Cod de Procedură Penală procurorul care a condus urmărirea penală urma să verifice calitatea probelor administrate, să vegheze ca orice infracțiune să fie descoperită și ca orice infractor să fie tras la răspundere penală și ca nici o persoană să nu fie urmărită penal fără să existe indici temeinici asupra vinovăției, prevederi legale care nu au fost respectate ori procurorul a introdus în rechizitoriu și în celelalte acte întocmite informație denaturată care nu a fost verificată în modul corespunzător, fapt ce în opinia acestuia demonstrează ilegalitatea învinuirii aduse lui Mudreac Igor;

- învinuirea este neîntemeiată, iar poziția instanței coincide cu poziția acuzării, fiind puse la bază declarațiile denaturate ale părților vătămate și anumite presupuneri fapt care în consecință demonstrează netemeinicia sentinței;

- declarațiile părților vătămate sunt neveridice, deoarece pe parcursul a mai multor audieri au dat declarații contradictorii și care sunt contrare circumstanțelor stabilite în cadrul examinării cauzei. În raportul de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 07.12.2011 (Tanas Zahăr) nu este indicat că pe corpul acestuia sunt prezente urmări ale aplicării mijlocului special - aerosol, deși acesta a declarat că asupra lui la fel a fost aplicat aerosolul. Același lucru se confirmă și prin raportul de expertiză medico-legală nr. XXXXX din data de 07.12.2011 (Bogatîrenco Igor) că pe corpul acestuia nu sunt prezente urmări de aplicare a mijloacelor speciale de tip aerosol, deși și acesta a declarat că și lui i s-a aplicat acest tip de aerosol. Declarațiile date de martorii Ischinderov și Bîrcă sunt false și au menirea de a induce în eroare instanța;

- procurorul, D. Railean, s-a expus asupra cererilor depuse anterior de către presupusele părți vătămate în privința martorilor, Ischinderov Achif și Bîrcă C, în care ultimii erau învinuiți de comiterea infracțiunilor incriminate, ulterior s-a emis ordonanță de scoatere de sub urmărire a învinuiților Ischinderov A. și Bîrcă C, pe care i-a atras în proces în calitate de martori, scutindu-i de pedeapsă. Astfel, consideră că este stranie poziția instanței de fond referitor la demersul apărării prin care s-a solicitat recuzarea procurorului, Dumitru Raileanu, ca persoană care și-a expus viziunea asupra circumstanțelor cauzei cu aceiași participanți, mai mult ca atât că, în

acest proces mai erau atrași încă doi procurori, Mihail Proca și Igor Demciucen, fiind respinsă solicitarea de recuzare;

- nu este confirmat că a avut loc fapta, de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul Mudreac Igor, iar acuzarea și-a bazat poziția doar pe resupuneri și declarațiile contradictorii ale părților vătămate, care se aflau în stare e ebrietate avansată și declarațiile lor nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare;

- legislația internațională despre tortură și tratament inuman este irelevantă și neadecvată speței date, căci nu a fost probată poziția instanței cu privire la faptul că părțile vătămate au fost „torturate” anume de inculpați sau de alte persoane. Inițial, inculpații au fost învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a), c) Cod Penal, iar contrar tuturor normelor de drept, acuzarea a solicitat în susținere recalificare acțiunilor inculpaților pe art. 166¹ alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod Penal, prin ce iarăși s-a încălcat dreptul lor la un proces echitabil și la apărare, căci ei și apărarea nu au avut posibilitatea de a-și pregăti poziția;

- inculpaților li s-a încălcat dreptul un proces echitabil și dreptul la apărare, întrucât prin actul de învinuire acțiunile săvârșite au fost calificate în baza art. 328 alin. (2) lit. a) și c) Cod Penal, iar prin recalificarea făcută inculpații nu au avut posibilitatea de a pregăti poziția fapte contrare prevederilor expres stabilite la art. 325 Codul de Procedură Penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2015, apelurile au fost admise, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre prin care Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor au fost recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin.(2) lit. e) și f) Cod penal aplicându-li-se pedeapsa cu amendă în mărime de 1000 (una mie) unități convenționale – 20 000 (douăzeci mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate în organele de drept pe termen de 5 ani, fiecare.

Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către:

- procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Miron Constantin, prin care a solicitat casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, de către un alt complet de judecată;

- avocatul Lebedinschi Adrian în numele inculpatului Mudreac Igor, prin care a solicitat casarea totală a deciziei cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Mudreac Igor să fie achitat, din lipsa probelor ce ar confirma vinovăția acestuia.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 mai 2015, au fost admise recursurile ordinare, casată decizia total și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2016, apelurile au fost admise, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal, au fost achitați pe motiv că fapta nu a fost comisă de inculpați.

Măsura preventivă aplicată în privința inculpaților Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor a fost revocată.

8. Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2016, a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Brigai Sergiu, prin care a solicitat casarea totală a deciziei și parțial a sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 27 iunie 2014, cu dispunerea calificării acțiunilor inculpaților Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor în baza art. 328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal și în baza acestei norme penale a-i condamna la câte 3 ani închisoare, cu privarea a câte 5 ani fiecare de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept și MAI.

9. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 17 ianuarie 2017, a fost admis recursul ordinar, casată total decizia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2017, apelurile declarate de către avocatul A. Lebedinschi în numele inculpatului Ig. Mudreac și avocatul Moruz Oleg în numele inculpaților Haruța Mihail și Efode Artiom au fost admise, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ig. Mudreac, Haruța Mihail și Efode Artiom au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal (în redacția din 18.12.2008) la câte 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani, fiecare, iar în temeiul 90 Cod penal a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probațiune de câte 3 ani, pentru fiecare.

Acțiunile civile au fost admise parțial, fiind dispusă încasarea prejudiciului moral de la Ig. Mudreac, M. Haruța și A. Efode în beneficiul

lui Z. Tanas în mărime de câte 7000 lei, de la fiecare, iar în beneficiul lui Ig. Bogatîrenco – în mărime de 10000 lei, de la fiecare.

În rest, acțiunile civile au fost respinse ca neîntemeiate.

11. Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2017, a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Lebedinschi Mihail în numele inculpatului Mudreac Igor, prin care a solicitat achitarea integrală a inculpatului Mudreac Igor în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal, din lipsa probelor ce ar confirma vinovăția acestuia.

12. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 26 septembrie 2017, a fost admis recursul ordinar declarat de către avocatul Lebedinschi Mihail în numele inculpatului Mudreac Igor, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2017, în cauza penală în privința lui Mudreac Igor, Haruța Mihail și Efode Artiom și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

13. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2019, au fost admise cererile de apel declarate de avocatul Moruz Oleg în numele inculpaților Haruța Mihail, Efode Artiom și de avocatul Lebedinschi Adrian în numele inculpatului Mudreac Igor, casată parțial în latura penală sentința Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău din 27 iunie 2014 și în această parte pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Haruța Mihail, Efode Artiom, Mudreac Igor au fost recunoscuți vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, eliberându-i de pedeapsă din motivul expirării prescripției atragerii la răspundere penală.

În rest sentința a fost menținută fără modificări.

14. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că instanța de fond a stabilit incorect starea de fapt, care nu corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate incorect, instanța de fond ajungând eronat la concluzia recunoașterii lui Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod Penal și stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept și MAI pe un termen de 5 (cinci) ani și aplicarea față de Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor Vasile a măsurii preventive sub formă de arest preventiv.

Concluziile primei instanțe cu privire la condamnarea inculpaților, Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor, în comiterea infracțiunii

prevăzute de art. 166¹ alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod Penal sunt pripite, nu corespund materialelor dosarului fără ca probele administrate în cauză să fie apreciate fiecare în parte și în ansamblu din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și coroborării lor, respectiv prematur - instanța a ajuns la concluzia că fapta săvârșită de inculpați urmează a fi calificată în baza legii prevăzute la art. 166¹ alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod Penal.

La adoptarea sentinței în privința inculpaților Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor, prima instanță urma a soluționa chestiunile prevăzute la art. 385 alin. (1) Cod de Procedură Penală, luând în considerație toate mijloacele de probă administrate în primă instanță.

Instanța de apel, cercetând sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios, prin prisma admisibilității, pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, a conchis că din probele administrate la materialele dosarului rezultă vinovăția inculpaților, Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor, în comiterea componenței de infracțiune prevăzute de art. 328 alin.(2) lit. a), c) Cod Penal în redacția de la data remiterii faptei (10 decembrie 2011), excesul de putere și anume „săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, cu cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, însoțite de aplicarea violenței și de acțiuni care înjosesc demnitatea părților vătămate”.

Conform prevederilor art. 10 alin. (1) Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde supra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Instanța de apel a conchis că Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor, au comis infracțiunea prevăzută de art. 328 alin.(2) lit. a), c) Cod Penal în redacția de la data comiterii faptei (10 decembrie 2011), excesul de putere și anume „săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, cu cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, însoțite de aplicarea violenței și de acțiuni care înjosesc demnitatea părților vătămate”, însă, deoarece prin Legea nr. 252 din 08.11.2012 (în vigoare 21.12.2012)

Monitorul Oficial al R. Moldova, 263-269/855, 21.12.2012 calificativele de la lit. a), c) al art.328 alin.(2) Cod penal însoțite „de aplicarea violenței” și „de tortură sau acțiuni care înjosesc demnitatea părții vătămate” au fost abrogate, prin prisma retroactivității legii penale, se impune excluderea acestora din învinuirea imputată lui Haruța Mihai, Mudreac Igor și Efode Artiom, iar acțiunilor făptuitorului urmează a fi dată o nouă încadrare juridică,

A subliniat cu referire la prevederile art. 10 Cod Penal, că modificările operate sunt aplicabile cazului în speță privindu-l pe Haruța Mihail, Mudreac Igor și Efode Artiom și acțiunile inculpaților se încadrează în prevederile art. 328 alin.(1) Cod Penal.

Instanța de apel audiind participanții la proces, verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și probelor cercetate, prezentate instanței de apel, precum și celor administrate de instanța de fond, cercetate suplimentar în ședința instanței de apel, a considerat constatat cu certitudine faptul că, Haruța Mihai, Mudreac Igor și Efode Artiom, la XXXXX au intrat în serviciul de menținere a ordinii publice conform dislocării forțelor și mijloacelor Regimentului Patrulă și Santinelă „SCUT” al Comisariatului General de Poliție al mun. Chișinău, cu autopatrula „902”, cu număr de înmatriculare XXXXX, având obligația de a patrula teritoriul sect. Durlesti, mun. Chișinău.

Totodată, la XXXXX, aproximativ la orele XXXXX, Haruța Mihail, Mudreac Igor și Efode Artiom, deplasându-se la chemare în barul „Barbeque” amplasat pe str. Lupu, 44, mun. Chișinău, observându-i pe cet. Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar culcați cu fața în sus la terasa barului, fiind ținuți de colaboratori ai pazei ilare „Justar”, încălcând grosolan prevederile art. 14 a Legii cu privire la nr. 416 din 18.12.1990 conform căroră „Aplicarea forței fizice, mijloacelor speciale sau a armei de foc trebuie să fie precedată de avertisment privind intenția recurgerii la ele cu acordarea unui timp suficient pentru reacția de răspuns, cu excepția a cazurilor în care tergiversarea aplicării forței fizice, a mijloacelor speciale și a armei generează un pericol direct pentru viața și sănătatea cetățenilor și a colaboratorilor poliției, poate conduce la alte urmări grave”, precum și prevederile art. 15 „Colaboratorii poliției aplică forța fizică, inclusiv procedee speciale de luptă centru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin” și neluând în considerație absența temeiurilor legale de aplicare a forței și mijloacelor speciale, din intenție directă, depășind în

mod vădit atribuțiile sale de serviciu acordate lui prin legislația în vigoare, din motiv personal, fără careva temei legal, le-au pulverizat gaz lacrimogen în ochi. După aceea, Haruța Mihai, Mudreac Igor și Efode Artiom i-au întors pe Bogatîrenco Igor și Tanas Zahăr cu fața la pământ și timp de aproximativ 1 minut în continuu le-a aplicat lovituri cu picioarele peste corp, în regiunea coastelor.

În continuarea acțiunilor lor, Haruța Mihail, împreună cu Mudreac Igor și Efode Artiom, i-au condus pe Bogatîrenco Igor și Tanas Zahăr forțat în interiorul barului, unde, culcându-i la podea, în bătaie de joc le-a aplicat încă o serie de lovituri cu picioarele peste corpul părților vătămate. Totodată, colaboratorii de poliție, având scopul înfrângerii rezistenței și al înjosirii demnității lui Bogatîrenco Igor au luat un rulou cu bandă adezivă, din care au lipit o bucată pe perimetrul cavității bucale a ultimului și cu o bucată au legat mâinile care se aflau la spate.

În urma acțiunilor lui Haruța Mihail, Mudreac Igor și Efode Artiom, lui Bogatîrenco Igor i-au fost cauzate conform raportului de expertiză medico-legală nr.XXXXX din 04.08.2012 leziuni corporale sub formă de fractura coastei X pe stînga, cu deplasarea fragmentelor, fractura coastelor VI și IX pe dreapta cu deplasare, care condiționează o dereglare a sănătății de lungă durată și în conformitate cu acest criteriu se califică ca vătămare corporală medie, iar lui Tanas Zahar i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de traumă cranio-cerebrală închisă, manifestată prin comoție cerebrală, care condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată și în conformitate cu acest criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară și leziuni corporale sub formă de excoriație pe față, echimoze cu excoriații pe membre, care se califică ca vătămări corporale neînsemnate, astfel cauzându-le daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege a cet. Bogatîrenco Igor și Tanas Zahăr, încălcându-le drepturile lor fundamentale prevăzute de art. 24 și 25 din Constituția Republicii Moldova, care prevăd că statul garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritatea fizică și psihică, libertatea individuală și că siguranța persoanei sînt inviolabile.

La fel, în urma acțiunilor lui Haruța Mihail, Mudreac Igor și Efode Artiom, au fost cauzate daune intereselor publice în proporții considerabile, manifestate în activitatea haotică, samovolnică și lezarea prin aceasta a imaginii poliției ca organ de drept al autorității publice, chemat să apere pe baza respectării stricte a legilor viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și de alte atacuri nelegitime.

La cercetarea judecătorească, instanța de apel a reținut declarațiile inculpatului Haruța Mihail, declarațiile inculpatului Efode Artiom, declarațiile inculpatului Mudreac Igor, declarațiile părții vătămate Bogatîrenco Igor, declarațiile părții vătămate Tanas Zahar, declarațiile martorului Moșnina Cristina, declarațiile martorului Botnari Ion, declarațiile martorului Țurcan Natalia, declarațiile martorului Nicu Fiodor, declarațiile martorului Khanvan Artur, declarațiile expertului Buga Marin, raport de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 04.08.2012, raport de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 31.07.2012, proces verbal de ridicare din 06 iulie 2012, proces verbal de examinare a documentelor din 21 august 2012, proces verbal de cercetare la fața locului, proces verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 11 iunie 2012, proces verbal de confruntare din 20 august 2012.

Instanța de apel a concluzionat că, vinovăția inculpaților a fost confirmată fără nici un dubiu rezonabil, iar nerecunoașterea vinovăției de către aceștia o consideră ca o metodă de apărare și un mijloc de eschivare de la răspundere penală, întrucât afirmațiile nu au fost probate.

La fel, instanța de apel a reținut că, fapta prejudiciabilă este probată prin declarațiile inculpaților, colaboratorilor „Justar” dar și declarațiilor martorilor care au confirmat că inculpații s-au prezentat în seara zilei de 10 decembrie 2011, s-au deplasat în barul „Barbeque” amplasat pe str. Vasile Lupu, 44, mun. Chișinău, observându-i pe cet. Bogatîrenco Igor și Tanas Zahăr culcați cu fața în sus la terasa barului, fiind ținuti de colaboratori ai pazei particulare „Justar”, din motiv personal, fără careva temeii legal, le-au pulverizat gaz lacrimogen în ochi. După aceea, Haruța Mihai, Mudreac Igor și Efode Artiom i-au întors pe Bogatîrenco Igor și Tanas Zahăr cu fața la pământ și timp de aproximativ 1 minut în continuu le-au aplicat lovituri cu picioarele peste corp, în regiunea coastelor. Ulterior i-au condus Bogatîrenco Igor și Tanas Zahăr forțat în interiorul barului, unde, culcându-i la podea în bătaie de joc le-a aplicat încă o serie de lovituri cu picioarele peste corpul părților vătămate.

De asemenea, instanța de apel a respins argumentele invocate de inculpații, Haruța Mihai, Mudreac Igor și Efode Artiom, precum că leziunile corporale constatate pe corpul părților vătămate nu au fost cauzate de către aceștia, or, potrivit constatărilor medico-legale prezentate în rapoartele medico-legale expertiză nr. XXXXX din 04.08.2012 în privința părții vătămate, Bogatîrenco Igor, și nr. XXXXX din 31.07.2012 în privința părții vătămate, Tanas Zahăr, constată că leziunile stabilite pe corpul părților vătămate, ținând cont de localizarea și numărul vătămarilor constatate,

producerea acestora în urma căderii de la propria înălțime sau prin automutilare, se exclude, fiind cauzate posibil în circumstanțele expuse de către părțile vătămate. Suplimentar instanța de apel respingând și cele invocate de către inculpați, or, cauzarea vătămarilor nu poate fi imputată colaboratorilor „Justar” Ischinderov Achif și Bîrcă Constantin, ultimii fiind scoși de sub urmărire penală, fiind încetată cauza nr. 2012030146.

În acțiunile făptuitorilor se constată cu certitudine depășirea competenței, a limitelor drepturilor și obligațiilor acordate prin lege, astfel acțiunile incriminate inculpaților, Haruța Mihai, Mudreac Igor și Efode Artiom, au avut loc la XXXXX ulterior momentului în care la data de XXXXX au intrat în serviciul de menținere a ordinii publice conform dislocării forțelor și mijloacelor Regimentului Patrulă și Santinelă „SCUT” al Comisariatului General de poliție al mun. Chișinău, cu autopatrula „902”, cu număr de înmatriculare XXXXX, având obligația de a patrula teritoriul sect. Durlești, mun. Chișinău.

Din declarațiile martorului, Ischinderov Achif, Țurcan Natalia, rezultă aplicarea forței fizice, a mijloacelor speciale în privința părților vătămate, suplimentar colaboratorii de poliție aveau asupra lor bastoane, au utilizat procedee speciale în privința victimelor prin răsucirea mâinilor la spate, stropirea părților vătămate cu gaz lacrimogen, aplicarea loviturilor cu picioarele, iar stând culcați la podea cu mâinile legate la spate în interiorul barului „Barbeque” amplasat pe str. Vasile Lupu, 44, mun. Chișinău, repetat le-au aplicat lovituri. Totodată, se confirmă prin declarațiile martorului, Nataliei Țurcan, solicitarea benzii adezive din partea colaboratorului poliție pentru a fi utilizată în loc de cătușe iar martorul, Khanyuan Artur, a comunicat că cineva din polițiști a cerut banda adezivă care le-a fost oferită de către barmen însă nu cunoaște care dintre ei a lipit gura părților vătămate. În aceste condiții, aceste acțiuni ale angajaților colaboratorilor de poliție puteau să cauzeze leziunile corporale care au fost depistate ulterior pe corpul părților vătămate și constatate prin rapoartele de expertiză de constatare medico-legală.

Declarațiile părților vătămate, Tanas Zahăr și Bogatîrenco Igor, urmează a fi reținute ca întemeiate, or, de către inculpați fără motiv și din motive personale le-au fost aplicate lovituri, astupată cu bandă adezivă fapte care sunt confirmate de probele acumulate în cadrul procesului penal și anume declarațiile martorilor și concluziile rapoartelor de expertiză medico-legală ori aceste circumstanțe inerent urmează a fi calificate ca declarații credibile precum că au suportat rele tratamente și acțiuni care înjosesc demnitatea victimei.

Argumentele apelanților cu referire la faptul că în privința părților vătămate prin rapoartele de expertiză medico-legală nu este constatată utilizarea gazului lacrimogen urmează a fi respinse or, potrivit declarațiilor lui, Letcenea Valeriu, care fiind audiat în instanța de fond a declarat că semne după aplicarea gazului nu se mai văd după 40-50 minute de la aplicare (f.d.78-79, Volumul III), astfel aplicarea în privința părților vătămate a gazului lacrimogen de către colaboratorii de poliție este confirmat de către martorii Ischinderov Achif, dar și de către părțile vătămate. Mai mult, martorul, Nicu Fiodor, a confirmat că cineva a sunat la poliție, ltimii venind la fața locului și a observat o persoană în formă neagră care a tras cu ciorul în partea părții vătămate și anume în momentul în care încerca să se ridice b jos.

Prima instanță în cadrul sentinței nu a apreciat corespunzător toate mijloacele de probă, ca urmare, instanța de judecată consideră versiunea înaintată de inculpații, Haruța Mihai, Mudreac Igor și Efode Artiom, precum că în privința părților vătămate, Tanas Zahăr și Bogatîrenco Igor, au fost aplicate doar procedee speciale de imobilizare ca o modalitate de apărare și de eschivare de la răspunderea penală, însă, instanța de apel a indicat că din materialele cauzei rezultă că anume ca mare a acțiunilor inculpaților, Haruța Mihai, Mudreac Igor și Efode Artiom, părților vătămate, Bogatîrenco Igor și Tanas Zahăr, le-au fost cauzate leziunile corporale constatate ulterior.

Totodată, infracțiunea specificată la art. 328 alin.(1) Cod Penal în redacția de la data comiterii faptei (10 decembrie 2011) este infracțiune materială. Ea se consideră consumată din momentul producerii daunelor în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

A fost probat faptul cauzării daunelor „în proporții considerabile”, or, temeiul prevederilor art. 126 Cod penal, caracterul considerabil sau esențial al unei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor rotite de lege – gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Urmează a se reține că, prin Hotărârea Curții Constituționale nr.22 din 27.06.2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 328 alin.(1) din Codul penal, a fost declarat neconstituțional textul „intereselor publice sau” din alin.(1) al art.328 Cod penal

Instanța de apel a mai reținut că, învinuirea înaintată lui Haruța Mihail, Mudreac Igor și Efode Artiom în temeiul art.328 alin. (3) lit. a), c) Cod penal, prevede în calitate de consecințe prejudiciabile daunele considerabile intereselor publice care urmează a fi excluse din învinuire și reținute daunele cauzate drepturilor și intereselor ocrotite prin lege ale persoanelor fizice.

Instanța de apel a remarcat că toate persoanele cu funcții de răspundere trebuie să aibă comportare corectă și cuviincioasă față de persoanele cu care intră în legătură în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu. Este interzis ca un funcționar aflat în funcție de serviciu să încalce legislația în vigoare, regulamente și diferite alte norme. Dacă un funcționar public sau alt funcționar reprezentant al puterii comite asemenea acțiuni, fapta aduce atingere relațiilor sociale care constituie obiectul juridic al infracțiunilor de serviciu.

Latura obiectivă a infracțiunii de abuz de serviciu se realizează prin acțiunile inculpaților care depășesc vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă acestea au cauzat daune drepturilor și intereselor ocrotite prin lege ale persoanelor fizice. Sub calificativul cauzării de daune drepturilor și intereselor ocrotite prin lege ale persoanelor fizice cad acțiunile inculpaților, care au fost probate în ședința instanței de fond, prin declarațiile părților vătămate, Bogatîrenco Igor și Tanas Zahăr.

La adoptarea sentinței, prima instanță urma să țină cont de faptul că partea vătămată, Bogatîrenco Igor, a declarat că ieșind afară cu Bîrcă, (colaboratorul „Justar”) acesta îl ținea și stătea deasupra lui, atunci i-a spus să cheme poliția, la care acesta i-a comunicat că deja a chemat-o. Concretizează, că în tot acest timp erau ținuți la pământ de către aceștia. Ulterior peste o perioadă de timp a auzit un sunet de mașină care se apropia și mai apoi niște persoane care veneau spre ei. Aceștia apropiindu-se, cineva din ei l-a stropit cu gaz lacrimogen, după care ținându-l cu mâinile la spate îi loveau cu picioarele în regiunea coastelor timp de câteva minute, simțind o durere puternică, însă a hotărât să nu se miște, după care au început să-l lovească pe Zahăr, deoarece a auzit cum acesta se apăra (f.d.24-26 vol. I, f.d.29-33, f.d.38 vol. III).

Veridicitatea acestor declarații sunt susținute și de declarațiile lui Tanas Zahăr, care a comunicat instanței că loviturile i-au fost aplicate după ce au venit alte persoane la fața locului, după ce el a fost eliberat de Ischenderov și după a fost stropit cu gaz lacrimogen la sosirea poliției (f.d.33 vol. I, f.d.34-37 vol. III).

Declarațiile părților-vătămate au fost confirmate și de către martorul, Moșnina Cristina, care a declarat că nu a văzut ca părțile-vătămate să fie

lovite de colaboratorii „Justar” (f.d. 59 vol. I, f.d. 39-41 vol. III), martorul, Ischinderov Achif, a declarat că părțile vătămate au fost maltratate de către colaboratorii de poliție, care i-au stropit cu gaz lacrimogen (f.d. 68-69 vol. I, f.d. 42-47 vol. III), martorul, Khanyan Artur, care a declarat că părțile vătămate au fost aduse în local de 3 colaboratori ai poliției, care i-au legat lui Bogatîrenco Igor gura cu bandă adezivă, însă nu a văzut concret cine (f.d. 36-37 vol. I, f.d.57-59 vol. III).

Cele afirmate de părțile vătămate se află în concordanță cu declarațiile martorilor, fapt corect constatat și de către instanța de fond, reținând corect că vinovăția inculpaților este dovedită prin probele administrate și anume: declarațiile inculpaților, martorilor, Khanyan Artur, Botnari Ion, Moșnina Cristina, Țurcanu Natalia, Bîrcă Constantin, Ischinderov Achif și Nicu Fiodor, raportul de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 04.08.2012, raportul de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 31.07.2012, procesul-verbal de ridicare din 06 iulie 2012, procesul-verbal de examinare a documentelor din 21 august 2012, procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 11 iulie 2012, proces-verbal de confruntare din 20 august 2012.

Ținând cont de normele enunțate și de Hotărârile Curții Constituționale, instanța de apel i-a recunoscut vinovați pe Haruța Mihail, Mudreac Igor și Efode Artiom de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a reținut că, pe parcursul examinării cauzei penale, s-a stabilit că inculpații Haruța Mihail, Mudreac Igor și Efode Artiom au comis fapta prevăzute de art.328 alin. (1) Cod penal la data de XXXXX. Astfel, luând în calcul prevederile art.60 alin.(l) lit. a) Cod Penal, instanța de apel constată că, a expirat termenul pentru tragere la răspundere penală la data de 10 decembrie 2016.

În acest sens, la pct.54 din Hotărârea Curții Constituționale, nr.14 din 27.05.2014 pentru controlul constituționalității Art. II a Legii nr.56 din 4 aprilie 2014 pentru completarea articolului 60 din Codul Penal al Republicii Moldova (prescripția tragerii la răspundere penală) (Sesizarea nr.27a/2014), se statuează că: „(...) necesitatea reglementării prescripției tragerii la răspundere penală reiese din chintesența acestei instituții, or răspunderea penală, ca mijloc de realizare a ordinii de drept prin constrângere, trebuie să intervină cât mai curînd după săvârșirea infracțiunii. Justificarea prescripției este strâns legată de rațiunea represiunii penale, care, după trecerea unui interval îndelungat de timp de la săvârșirea infracțiunii, devine inefficientă în raport cu scopul pedepsei penale”.

Iar, la pct.55 din Hotărârea Curții Constituționale nr.14 din 27.05.2014 pentru controlul constituționalității Art. II a Legii nr.56 din 4 aprilie 2014 pentru completarea articolului 60 din Codul Penal al Republicii Moldova (prescripția tragerii la răspundere penală), (Sesizarea nr.27a/2014), se arată că: „(...) rațiunea reglementării prescripției răspunderii penale o constituie garantarea securității juridice prin fixarea unor termene pentru intentarea acțiunilor penale și prevenirea unor atingeri dreptului la apărare”.

Prin urmare, instanța de apel a relevat că, din punctul de vedere al rolului și efectelor pe care prescripția le are în câmpul dreptului penal, ea constituie o situație de fapt producătoare de consecințe juridice referitoare la raportul juridic de drept penal, pe de o parte, sub aspectul activ al acestuia, adică al dreptului de a aplica pedeapsa și de a impune executarea acesteia, iar, pe de altă parte, sub aspectul pasiv al acestui raport, adică al obligației de a suporta și executa pedeapsa aplicată.

De asemenea, instanța a remarcat că în speță nu sunt prezente careva temeiuri de întrerupere sau suspendare a termenului de prescriptive.

Subsidiar, a indicat că, natura juridică a prescripției răspunderii este aceea cauză a stingerii răspunderii penale și deci, a acțiunii de tragerea la răspundere penală justificată de inutilitatea recurgerii la constrângerea juridică penală după trecerea unei anumite perioade de timp de la data săvârșirii faptei prevăzute de legea penală. Pe de altă parte este de necontestat că această cauză de înlăturare a răspunderii penale operează „ope legis” de plin drept.

Astfel, reieșind din faptul că de la data comiterii faptei infracționale imputate inculpaților, a expirat termenul de 5 ani de tragere la răspundere penală, instanța de apel a ajuns la concluzia liberării de răspundere penală a inculpaților Haruța Mihai, Mudreac Igor și Efode Artiom, din motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

15. Decizia instanței de apel din **17 iunie 2019**, pronunțată integral la **12 iulie 2019**, a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Andronic Natalia, la **19 iulie 2019**, prin care, invocând ca temei pentru recurs ordinar prevederile **art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală**, a solicitat casarea totală a deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, de către un alt complet de judecată.

15.1. În motivarea recursului ordinar, procurorul a menționat că:

- potrivit explicațiilor date de către Plenul Curții Supreme de Justiție a RM la pct.14 al Hotărârii nr.22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, modificată prin Hotărârea Plenului

Curții Supreme nr.4 - 30.03.2009, în sensul cerințelor art.414 Cod de Procedură Penală, chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel este și, dacă infracțiunea a fost corect calificată;

- acuzarea critică decizia instanței de apel în ceea ce privește încadrarea acțiunilor inculpaților. Cu referire la probele cercetate și constatarea circumstanțelor în care s-a comis infracțiunea acuzarea nu contestă;

- la adoptarea deciziei de condamnare a inculpaților în baza art. 328 alin.(1) Cod penal, instanța de apel nu a ținut cont de limitele judecării;

- potrivit deciziei Plenumului Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 30 iunie 2014, anunțată în interesul legii, Legea nr.252 din 08.11.2012 nu conține prevederi, care ar înlătura caracterul infracțional al faptei, care ar ușura pedeapsa ori în alt mod ar ameliora situația persoanei care a comis infracțiunea, adică nu are efect retroactiv și acțiunile subiecților infracțiunilor care cad sub incidența legii în cauză urmează a fi calificate, ținând cont de prevederile art. 8 Cod penal, în baza legii penale în vigoare la data săvârșirii infracțiunii;

- sancțiunea prevăzută de art. 328 alin. (2) lit. a) și c) Cod penal (în redacția din 18.12.2008) stabilește o pedeapsă cu închisoare de la 2 la 6 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, pe când sancțiunea art. 166/1 alin. (2) lit. c), e) Cod Penal (redacția din 08.11.2012), în care ar urma reîncadrarea faptelor comise de subiectul special al infracțiunii (persoana cu funcții de răspundere), prevede o pedeapsă cu închisoare de la 3 la 8 ani sau cu amendă în mărime de la 800 la 1000 unități convenționale, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani, adică pedepse mai grave;

- aplicând prevederile art. 8, 10 Cod penal, urmează a fi menținută încadrarea efectuată în baza art. 328 alin. (2) lit. a) și c) Cod penal (red. 18.12.2008), deoarece nu se va agrava situația inculpatului în asemenea caz;

- în pofida acestor prescripții legale, instanța de fond, a reîncadrat acțiunile inculpaților de la art. 328 alin. (2) lit. a) și c), incorect, agravând situația lor, în baza . 166/1 alin. (2) lit. b), c), d) e) și f) Cod penal, iar instanța de apel a calificat greșit acțiunile inculpaților Haruța Mihail, Mudreac Igor și Efode Artiom în baza art. 328 alin. (1) Cod penal;

- cu referire la circumstanțele menționate s-a expus și Plenul Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție prin decizia din 30.06.2014 prin care a fost admis recursul în interesul legii formulat de procurorul General cu privire la aplicarea art. 328 alin.(2) lit. a), c) și art. 309/1 Cod penal.

16. Referință asupra recursului declarat, nu a fost depusă.

17. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din considerentele ce urmează.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului declarat în cauza deferită judecării, autorul invocă ca temeiuri de drept pentru casarea hotărârii contestate pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume că, *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, precum și pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, invocând că *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*.

Temeiul pentru recurs invocat de către recurent prin prisma pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, este aplicabil atunci când instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel și nu și-a motivat întemeiat hotărârea judecătorească.

Verificând hotărârea atacată, instanța de recurs apreciază că aceasta cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar argumentele pe care instanța de apel le-a expus în hotărârea adoptată, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor impuse de art. 6 CEDO.

Instanța de recurs în prezenta speță nu acceptă criticile recurentului, precum că hotărârea instanței de apel nu conține motivele ce au stat la baza adoptării soluției. Tot aici, urmează de menționat, că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere

probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale de condamnare, adică așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza dată. Instanța de apel fiind investită cu o situație de fapt, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută în cauză și a concluzionat corect de a casa parțial în latura penală sentința prin care inculpații au fost recunoscuți vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin.(2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal, deoarece concluziile primei instanțe cu privire la condamnarea inculpaților sunt pripite, nu corespund materialelor dosarului fără ca probele administrate în cauză să fie apreciate fiecare în parte și în ansamblu din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și coroborării lor, respectiv prematur prima instanță a ajuns la concluzia că fapta săvârșită de inculpați urmează a fi calificată în baza legii prevăzute la art. 166¹ alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod Penal, concluzii ce au rezultat în urma analizei coroborate a cumulului de probe administrat la dosar.

Contrar celor invocate de către recurent, Colegiul penal verificând lucrările dosarului remarcă, la caz, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, audiind suplimentar inculpații, martorii și părțile vătămate, cercetând suplimentar materialele cauzei în ședința instanței de apel, cu consemnarea lor în procesul verbal al ședinței de judecată, adoptând o soluție corectă de casare a sentinței prin care inculpații au fost condamnați în baza art. 166¹ alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod Penal, constatând astfel vinovăția inculpaților Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(1) Cod penal.

Este de menționat că, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, respectiv hotărârea cuprinde temeiurile de fapt și de drept pentru care au fost admise apelurile, casată sentința cu emiterea unei hotărâri noi prin care Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(1) Cod penal(în vigoare la momentul comiterii faptei), eliberându-i de pedeapsă din motivul expirării prescripției atragerii la răspundere penală.

Instanța de apel corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, formulând în final juste concluzii privind constatarea vinovăției inculpaților în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(1) Cod penal(în vigoare la momentul comiterii faptei). În consecință, instanța de recurs ordinar nu are temeiuri de a devia de la concluziile expuse în decizie

referitor la vinovăția inculpaților la comiterea faptei prejudiciabile imputate acestora.

Ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, instanța de apel a constatat și a redat în suficientă măsură situația de fapt și de drept reținută, just concluzionând că vinovăția inculpaților este dovedită prin probele administrate și anume: declarațiile inculpaților, martorilor – Khanyan Artur, Botnari Ion, Moșnina Cristina, Țurcanu Natalia, Bîrcă Constantin, Ischinderov Achiv și Nicu Fiodor, raportul de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 04.08.2012, procesul verbal de ridicare din 06 iulie 2012, procesul verbal de examinarea a documentelor din 21 august 2012, procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 11 iulie 2012, procesul verbal de confruntare din 20 august 2020.

La fel, Colegiul penal apreciază ca fiind juste concluziile instanței de apel prin care se constată că, inculpații Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor au comis fapta prevăzută de art. 328 alin.(1) Cod penal (în vigoare la momentul comiterii faptei) la data de XXXXX, iar luând în calcul prevederile art. 60 Cod Penal, a expirat termenul pentru tragere la răspundere penală la data de 10 decembrie 2016, iar careva temeuri de întrerupere sau suspendare a termenului de prescripție nu sunt.

Mai mult, dat fiind că de la data comiterii faptei infracționale imputate inculpaților a expirat termenul de 5 ani de tragere la răspundere penală, instanța de apel corect a ajuns la concluzia liberării de răspundere penală a inculpaților Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor, din motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

În asemenea împrejurări, Colegiul penal consideră că, de fapt invocările recurentului sub aspectul temeiului pentru recurs prevăzute la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, poartă un caracter declarativ, ne fiind expuse argumente pentru scoaterea în evidență și susținerea erorii pretins a fi admise de către instanța de apel.

Colegiul penal apreciază ca fiind nefondate alegațiile recurentului și reiterează că invocarea unor pretinse erori la etapa judecării cauzei de instanța de apel, urmează a fi precedate de o motivare corespunzătoare privind esența acestora și indicarea expresă a circumstanțelor cauzei cărora sunt subsecvente.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că, temeiurile pentru recurs invocate de recurent prin prisma pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu se regăsesc în prezenta speță.

Se mai reține că, procurorul invocă în prezenta speță incidența cazului de casare prevăzut la pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Respectiv instanța de recurs reține că, din argumentele recursului declarat se constată, că în opinia acestuia, instanța de apel a calificat greșit acțiunile inculpaților Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor în baza art. 328 alin.(1) Cod penal.

Analizând temeiul respectiv în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului.

După cum rezultă din conținutul recursului, autorul acestuia nu este de acord cu faptul că instanța de apel a recalificat acțiunile inculpaților din art.166¹ alin.(2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal în art.328 alin.(1) Cod penal(în vigoare la momentul comiterii faptei).

La acest capitol, instanța de recurs reține că, contrar celor invocate de către recurent, instanța de apel a dat apreciere corectă probelor administrate și circumstanțelor cauzei, examinându-le conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpaților de comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal (în vigoare la momentul comiterii faptei) – săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, fapta săvârșită fiind încadrată juridic corect.

Astfel, Colegiul penal conchide că instanța de apel corect a constatat că fapta inculpaților întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal(în vigoare la momentul comiterii faptei), or, în seara zilei de 10 decembrie 2011, inculpații s-au deplasat în barul „Barbeque” amplasat pe str. Vasile Lupu, 44, mun. Chișinău, observându-i pe cet. Bogatîrenco Igor și Tanas Zahăr culcați cu fața în sus la terasa barului, fiind ținuți de colaboratori ai pazei particulare „Justar”, din motiv personal, fără careva temei legal, le-au pulverizat gaz lacrimogen în ochi. După aceea, Haruța Mihai, Mudreac Igor și Efode Artiom i-au întors pe Bogatîrenco Igor și Tanas Zahăr cu fața la pământ și timp de aproximativ 1 minut în continuu le-au aplicat lovituri cu picioarele peste corp, în regiunea coastelor. Ulterior i-au condus Bogatîrenco Igor și Tanas Zahăr forțat în interiorul barului, unde, culcându-i la podea în bătaie de joc le-a aplicat încă o serie de lovituri cu picioarele peste corpul părților vătămate.

De asemenea, instanța de apel corect a stabilit și a motivat că, în acțiunile făptuitorilor se constată cu certitudine depășirea competenței, a limitelor drepturilor și obligațiilor acordate prin lege, astfel acțiunile incriminate inculpaților, Haruța Mihai, Mudreac Igor și Efode Artiom, au avut loc la XXXXX ulterior momentului în care la data de XXXXX au intrat în serviciul de menținere a ordinii publice conform dislocării forțelor și mijloacelor Regimentului Patrulă și Santinelă „SCUT” al Comisariatului General de poliție al mun. Chișinău, cu autopatrula „902”, cu număr de înmatriculare MAI 1187, având obligația de a patrula teritoriul sect. Durlești, mun. Chișinău.

Sunt întemeiate și concluziile instanței precum că, infracțiunea prevăzută la art. 328 alin.(1) Cod penal poate fi săvârșită numai pe calea acțiunii și aceasta se consideră consumată din momentul producerii daunelor în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, fapta inculpaților fiind calificată corect, or, din materialele cauzei rezultă că anume ca urmare a acțiunilor inculpaților Haruța Mihai, Mudreac Igor și Efode Artiom, părților vătămate le-au fost cauzate leziunile corporale constatate ulterior, or, latura obiectivă a infracțiunii de abuz de serviciu se realizează prin acțiunile inculpaților care depășesc vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă acestea au cauzat daune drepturilor și intereselor ocrotite prin lege ale persoanelor fizice. Sub calificativul cauzării de daune drepturilor și intereselor ocrotite prin lege ale persoanelor fizice cad acțiunile inculpaților, care au fost probate în ședința instanței de fond, prin declarațiile părților vătămate, Bogatîrenco Igor și Tanas Zahăr.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că invocarea temeiului prevăzut de art.427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală, nu este întemeiată, iar argumentele puse la baza acestuia sunt pur declarative și contravin materialelor cauzei.

Subsecvent, Colegiul conchide că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelurilor, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală, decizia instanței de apel fiind bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art.394 Cod de procedură penală.

Analizând materialele cauzei și hotărârea judecătorească atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea acesteia.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că nu există temeii legal pentru admiterea recursului ordinar și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

18. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Andronic Natalia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2019, în cauza penală în privința lui *Haruța Mihail XXXXX*, *Efode Artiom XXXXX*, *Mudreac Igor XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 15 mai 2020.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Țurcan Anatolie